

**ISOJOKI
Salomaa
Maakaapelilinjan
arkeologinen tarkkuusinventointi
2018**

**Teemu Tiainen
Timo Sepänmaa**

Tilaja: Caruna Oy

Sisältö

Perustiedot	2
Yleiskartat	3
Tarkkuusinventointi	4
Tulos	5
Lähteet	5
Koekuopat	5
Kuvia	6

Kansikuva: Tarkkuusinventoinnissa tutkittua maakaapelilinjaa kuvattuna itäkaakkoon.

Perustiedot

Alue: Isojoki Salomaa. Maakaapelinreitti *Salomaa* -nimisen (*mj.tunnus: 151010054*) kivi-kautaisen asuinpaikan lounais- ja pohjoispuolella.

Tarkoitus: Selvittää sijaitseeko suunnitellulla maakaapelilinjalla kiinteää muinaisjäännöstä.

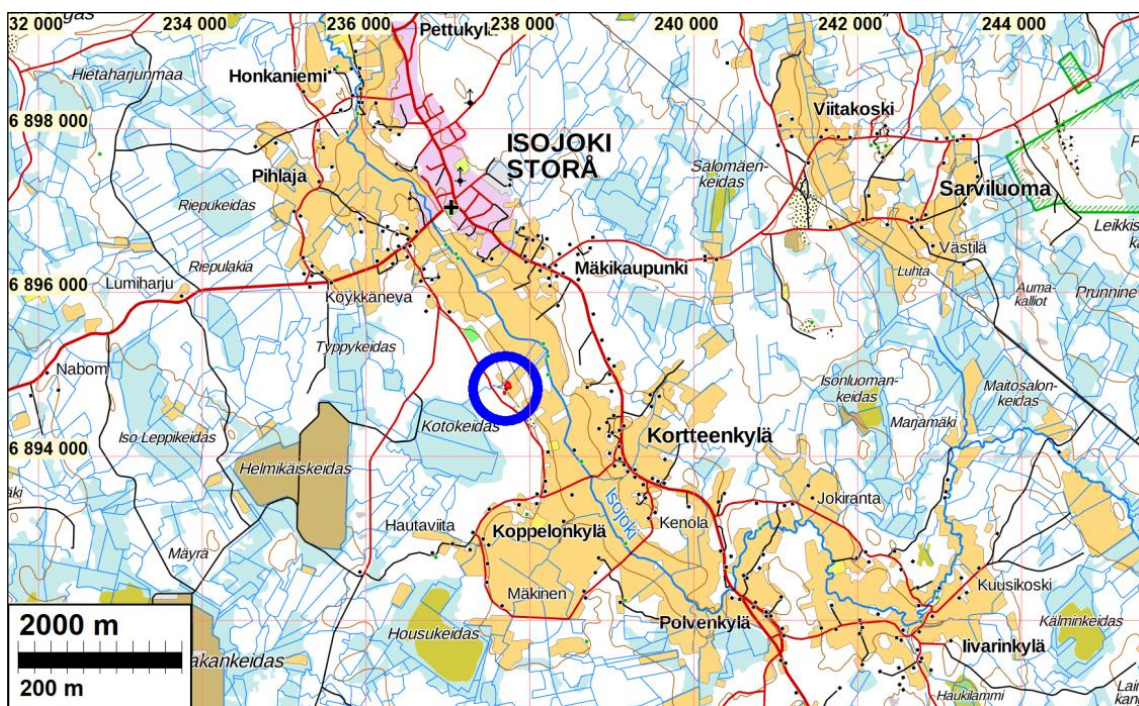
Työaika: Maastotyö 7.11.2018.

Kustantaja: Caruna Oy.

Aikaisemmat tutkimukset: Kaarlo Katiskoski 1991 inventointi.

Tekijät: Mikroliitti, Teemu Tiainen ja Timo Sepänmaa.

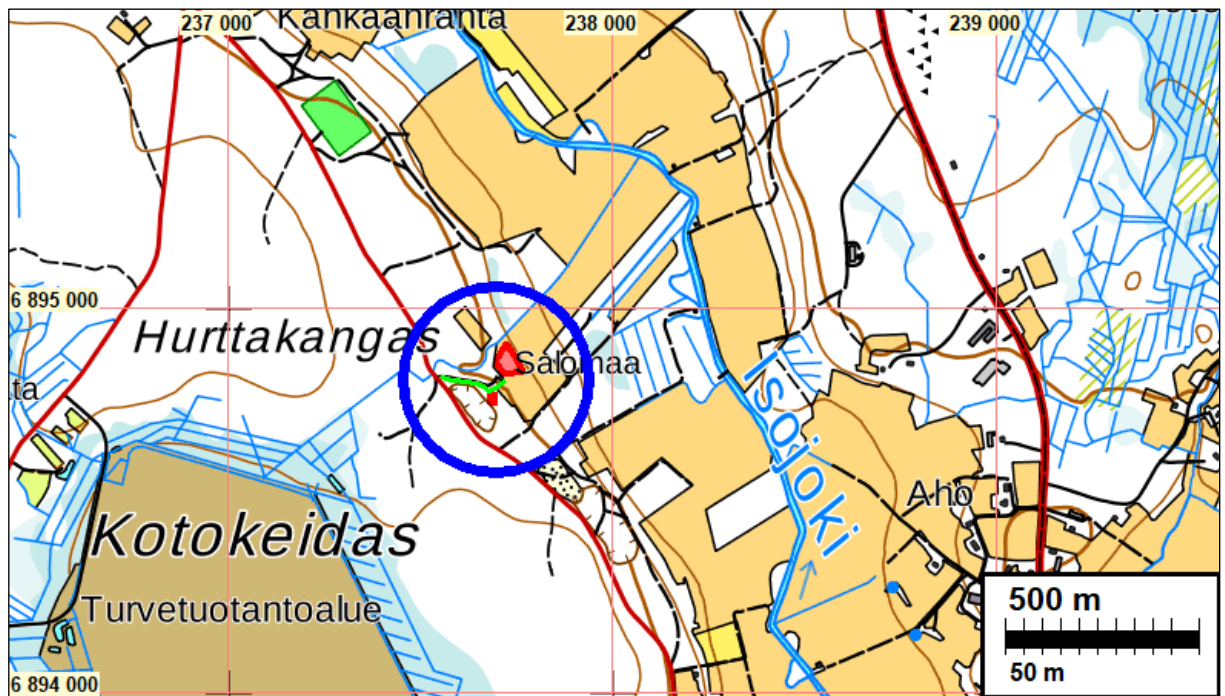
Tulokset: Tarkkuusinventoinnissa ei todettu kiinteää muinaisjäännöstä suunnitellulla maakaapelilinjareitillä.

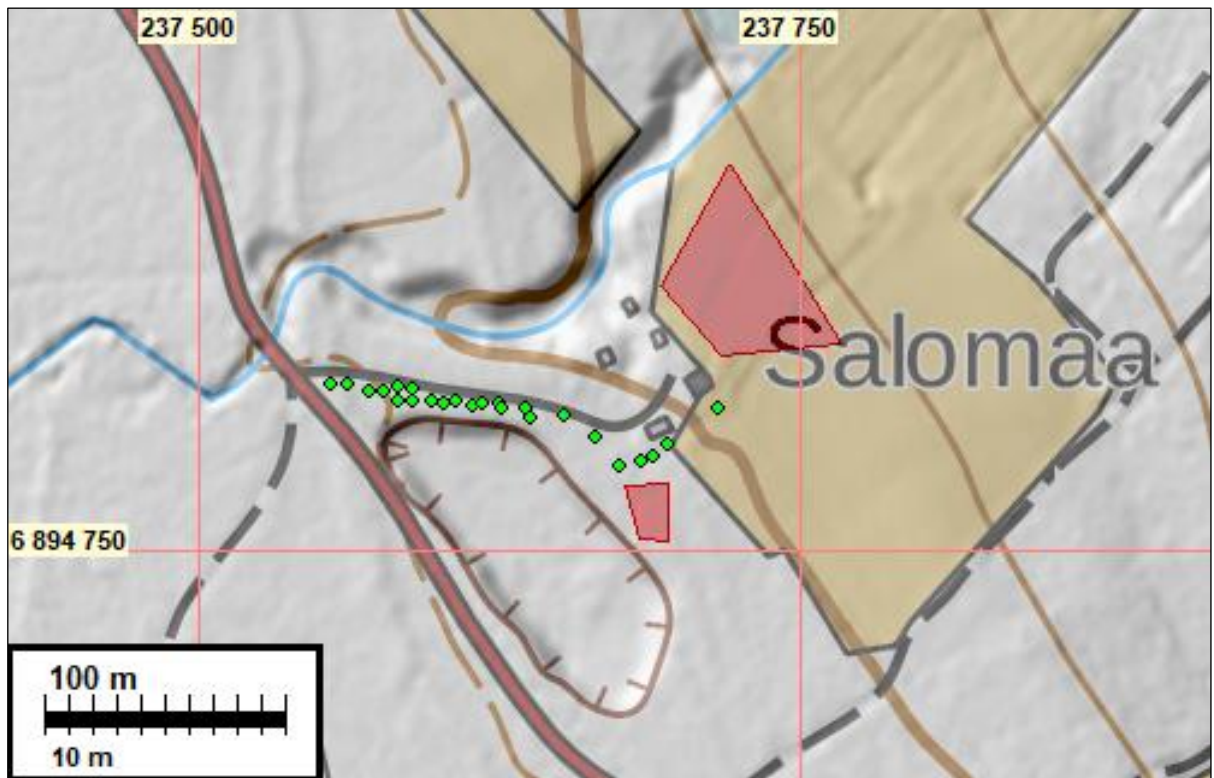
Tutkimusalue on sinisen ympyrän sisällä.

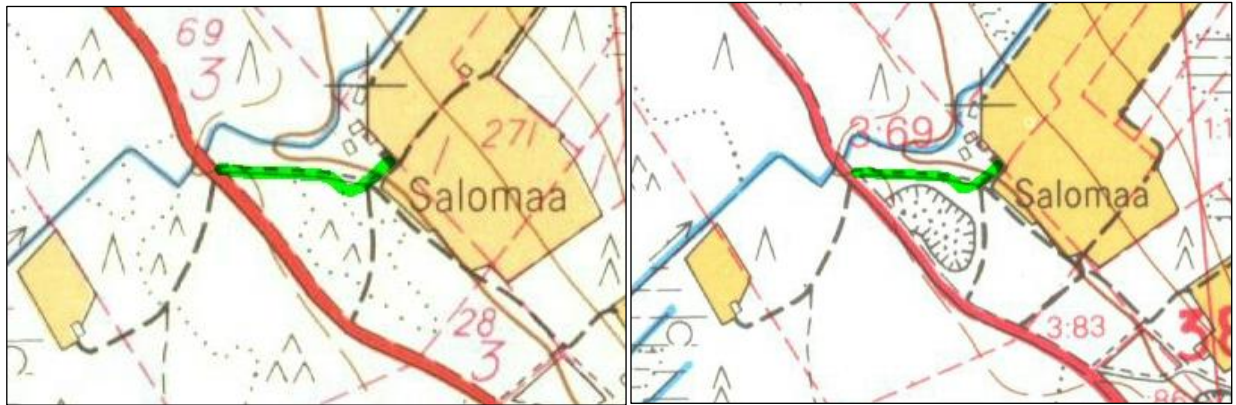
Selityksiä: Koordinaatit ja kartat ovat ETRS-TM35FIN koordinaatistossa. Kartat ovat Maanmittauslaitoksen maastotietokannasta 11/2018, ellei toisin mainittu. Muinaisjäännösrekisteri on tarkastettu 11/2018. Valokuvia ei ole talletettu mihinkään viralliseen arkistoon, eikä niillä ole mitään kokoelmatunnusta. Valokuvat ovat digitaalisia ja ne ovat tallessa Mikroliitti Oy:n serverillä. Kuvat: Teemu Tiainen.

Yleiskartat

Kartoilla: *Salomaa* – niminen kivikautinen asuinpaikka (kaksi erillistä aluetta) on merkattu punaisella. Yläpuolisessa kartassa tutkimusalue sinisen ympyrän sisällä, tarkkuusinventoinnissa tutkittu linja on merkitty vihreällä. Alapuolisessa kartassa linjalle tehdyt koekuopat on merkattu vihrein neliöin.

Vasemmalla ote peruskartasta vuodelta 1971 (1233 06 Kodesjärvi), oikealla vuodelta 1986. Vuoden 1971 jälkeen, vuoteen 1986 mennessä, Salomaan tilan länsipuolelle on tehty laaja hiekkakuoppa. Vuoden 1991 inventoinnissa toinen löytöalue sijaitsi kyseisen hiekkakuopan reunalla, toinen pellolla Salomaan talon pohjoispuolella. Tarkkuusinventaoinnissa tutkittu linja on merkattu vihreällä.

Tarkkuusinventointi

Isojoella on käynnissä sähköverkon maakaapelointi. Hankealueella sijaitsee muinaismuistolailta suojeltu kiinteä muinaisjäänös, kivikautinen asuinpaikka, *Salomaa* (mj.tunnus: 151010054). Museovirasto antoi suunnitelmista lausunnon, jossa edellytettiin tarkkuusinventointia muinaisjäänösalueen läheisyyteen suunnitellulla maakaapelilinjan osuudella sekä puistomuuntamon kohdalla (MV/656/05.01.00/2018). Caruna Oy tilasi edellytetyn tutkimuksen Mikroliitti Oy:ltä. Maastotyön tekivät Teemu Tiainen ja Timo Sepänmaa 7.11.2018.

Salomaa – niminen kivikautinen asuinpaikka löytyi Kaarlo Katiskosken vuonna 1991 tekemässä Isojoen esihistoriallisten kohteiden täydennysinventoinnissa. Kivikautiseen asuinpaikkaa viittaavia löytöjä, mm. kvartsiesineitä, kvartsi-iskoksia ja palanutta luuta löytyi Salomaan tilan pohjoispuoleiselta pellolta ja tilan eteläpuoliselta mäntykankaalta hiekkakuopan laidalta. Löydöt tulivat korkeustasoilta 95-100m. Löytöjen perusteella alueelle rajattiin kaksi erillistä muinaisjäänösaluetta.

Tarkkuusinventaoinnissa tutkittava osuus suunniteltua maakaapelireittiä kulkee Koppelonkyläntieltä Salomaan tilalle, siten että linjan itäpää sijoittuu muinaisjäänösalueiden väliselle alueelle. Lähimmillään suunniteltu sähkökaapeli on noin 20 m päässä pohjoisesta ja noin 10 m päässä eteläisestä osasta muinaisjäänösaluetta. Tutkittavan reittiosuuden pituus oli kokonaisuudessaan noin 150 m.

Suunnitellulle maakaapelilinjalle tehtiin arkeologinen tarkkuusinventointi, jonka yhteydessä linjalle kaivettiin 24 koekuoppaa. Koekuopat 1–19 tehtiin pihatien eteläpuolelle metsäiselle alueelle. Koekuopat 6 ja 7 tehtiin tulevan muuntajan kohdalle. Koekuopat 20–23 tehtiin piha-alueelle ja kuoppa 24 pellon laidan. Alue, jolle kuopat tehtiin, on hyvin loivasti kohti itäkaakkoa laskevaa kangasmaastoa, jossa ei ole selvää terassimuodostelmaa. Maalaji paikalla on vähä kivinen hiekka.

Kaikki kuopat kaivettiin ns. koskemattomaan pohjamaahan saakka, syvin kuoppa oli noin 40 cm, kuoppien keskisyvyys oli noin 25–30 cm. Kuoppien koko vaihteli välillä 30x30 cm – 60x60 cm. Kuopat kaivettiin lapiolla ja lastalla. Kuopista nostettu maa-aines seulottiin löytöjen varalta. Kuoppien seinämistä tarkastettiin maakerrokset (onko kulttuurikerrosta). Lopuksi kuopat täytettiin ja peitettiin. Paikkatiedot mitattiin VRS-palveluun kytketyllä GNSS RTK vastaanottimella (ulkoinen tarkkuus alle 30 cm).

Tulos

Tarkkuusinventoinnissa tutkitulla maakaapelilinjan osuudella ei todettu kiinteää muinaisjäännöstä.

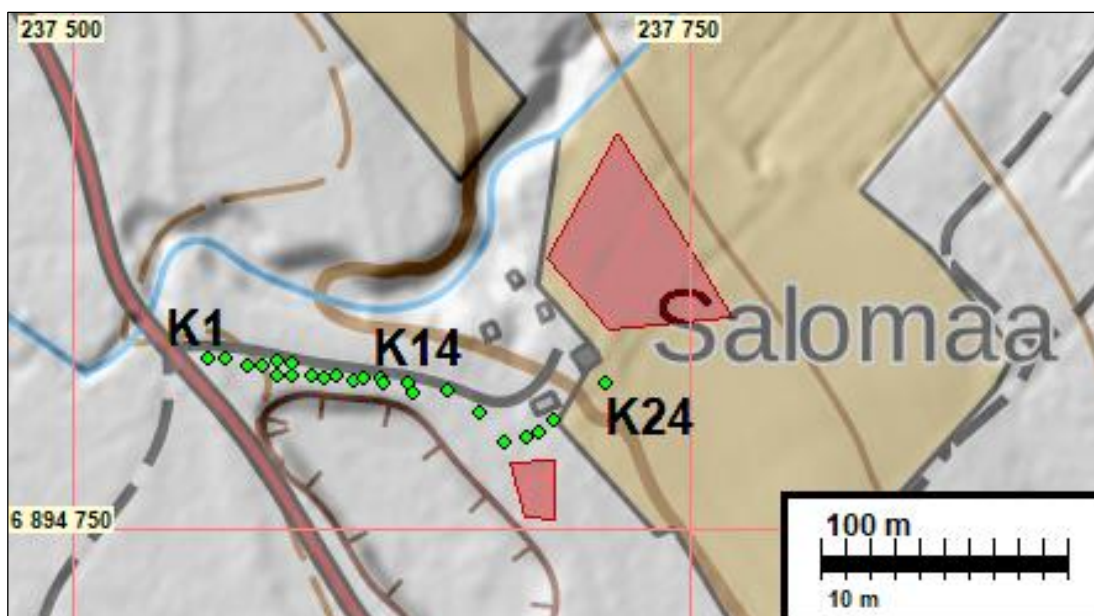
14.11.2018

Teemu Tiainen

Lähteet

Katiskoski, K. 1991. Isojoen esihistoriallisten kohteiden täydennysinventointi. 1233 06 Kodesjärvi peruskartta 1:20 000. 1971 ja 1986. Maanmittaushallitus.

Koekuopat

Muinaisjäännösalueet on merkattu punaisella, koekuoppien paikat vihreillä neliöillä.

Koekuoppa	N	E	Koekuoppa	N	E
1	6894819,56	237555,18	13	6894810,98	237618,05
2	6894819,62	237561,86	14	6894811,16	237624,91
3	6894816,50	237571,10	15	6894809,64	237626,04
4	6894816,50	237577,17	16	6894809,59	237635,52
5	6894817,90	237582,75	17	6894805,70	237637,95
6	6894812,28	237583,17	18	6894805,99	237652,10
7	6894812,03	237588,71	19	6894797,87	237664,57
8	6894817,29	237589,03	20	6894785,23	237674,92
9	6894812,28	237597,12	21	6894787,28	237683,93
10	6894811,70	237602,28	22	6894789,31	237689,31
11	6894812,24	237606,84	23	6894794,53	237694,40
12	6894810,79	237613,79	24	6894809,17	237715,83

Koekuoppien kuvaus:

Koekuopat 1–19

Keskenään hyvin samankaltaisia:

Kunttakerros: paksuus 3–6 cm, vaalea huuhtoutumiskerros: paksuus 2-15 cm, rusehtava rikastumiskerros: paksuus 0-13 cm, sen alla kellertävä hiekka – ns pohjamaa.

koekuopat 20–24

Keskenään hyvin samanlaisia: Sekoittunutta maata 10–23 cm ja sen alla kellertävä hiekka.

Kuvia

Vasen kuva: Muuntajan lähetyville tehty koekuoppa. Oikea kuva: Linjan keskivaiheelle tehty kuoppa - maalajit olivat yhtenevät kaikissa piha-alueen länsipuolen kuopissa

Linjan itäisin koekuoppa - vanhaa peltoa.

Vasen kuva: Linjan länsiosaa, kuvattu kaakkoon. Oikea kuva: Kuvassa keskellä Timo Sepänmaa tutkii koe-kuoppaa suunnitellun muuntajan kohdilla. Kuvattu itään.

Vasen kuva: Maakaapelilinjan itäinen pää, kuvassa taustalla vasemmalla Timo Sepänmaa tekee koe-kuoppaa linjalle. Kuvattu länteen. Oikea kuva: Piharakennuksen eteläpuolta. Paikalle tehdystä kuopasta löytyi kaksi fajanssin/posliinin palaa. Kuvattu itäkoilliseen.

Vasen kuva: Linjan itäpäätä Salomaan tilan kohdalla, kuvattuna itään.
Oikea kuva: Linjan keskivaihetta kuvattu länteen.